

Ismerati se sprejemajo in velja
tiskopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju so
cena primerno zmanjša.

Rekopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske
ulice št. 44.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto

Zveza z Italijo.

Kar smo mi vedno pravili, da je zveza z Italijo za našo državo nenaravna, to nam potrjujejo „irredentovci“ sami. Proglasili so protest zoper potovanje laškega kralja na Dunaj. Glavne misli tega protesta so sledeče: „Lahi se nečejo odpovedati svojih pravic (I) do Trentina in do Trsta in kralj nema pravice, v imenu naroda odpovedati se tem pravicam; avstrijski car je vladar po „milosti Božji“, laški kralj pa po „volji naroda“, toraj ne spada vkup; Lahi hočejo zvezo z narodi ne pa z dinastijami; zveza je toraj popolnem nenaravna in ne bo imela obstanka, ker jo bo podrl laški narod sam (I); Italija se sama lahko brani, ko bi kralj hotel poklicati svoj narod na pomoč, pa on se naroda boji“. — To so glavne misli te irredentovske izjave. Iz predrznosti, s katero irredentovci svojemu kralju preté, vidimo slabost laške dinastije, in laška zveza nam postaja tem menj vredna, ker se je bati, da bodo laški demokrati ravno ob času, ko bi se morala ta zveza izkazati, prisilili svojega kralja, da bo moral zvezo raztrgati in postaviti se zoper Avstrijo, ali pa svojo krono odložiti. Tisti toraj, ki nam tako zvezo priporočajo, in to so v prvi vrsti liberalni judovski listi, niso pravi prijatelji Avstrije, kajti naša država bi znala v velike zadrege priti, ako bi nanašaje se na laško zvezo pričela kako vojsko, v odločilnem trenutku pa bi Lahi iz prijateljev postali sovražniki in po nas padli, namesto nam pomagali. Laški kralj po „volji naroda“ je le senca pravega vladarja, strahujejo ga tisti živji, katere

je nekdanj na pomoč klical zoper Avstrijo in papežstvo, to so demokrati, irredentariji, brezverci in prostomavtarji. Garibaldi in njegovi pristaši imajo v Italiji več besede, ko kralj, kateri se pred njimi trese. Kaj bo potem tak kralj z drugimi zveze sklepal? Naš cesar po „milosti Božji“ sklene zvezo s komur hoče, svest si zamore biti, da mu njegovi narodi ne bodo nasprotovali, ker spoštujejo njegovo od Boga mu dano oblast; tako nam tudi zveza z Nemčijo ni po godu, vendar potrpiamo, ker previsoko cenimo voljo in vzvišenost našega vladarja, ter upamo, da On, ki je Habsburško hišo toliko stoletij branil pred mogočnimi sovragi ter jo ohranil na pravi poti krščanske pravice, jo bo tudi zanaprej obvaroval zmote, kar se je še le nedavno čitno pokazalo, ko je naš cesar odslovil od vlade pogubno ustavoverno stranko. Vidno je toraj, da naš vladar ima veliko moč ravno v svojem naslovu „po milosti Božji“, ki ga njegovi narodi priznavajo, in da toraj res ne more v zvezo stopiti z vladarjem, ki je odvisen od nestanovitne „milosti naroda“, in laški demokrati s svojim pretenjem sami dokazujejo, da vladar po „milosti naroda“ nema tiste veljave in moči, kakor vladar, ki naslanja svojo moč in oblast na voljo Božjo. Vse, kar iz prekucije nastane, to zopet zgine, to smo videli pri Napoleonih in bomo morda v kratkem tudi pri savojski dinastiji italijanski. Za konservativno in po pravici nastalo Avstrijo se toraj le malo spodobi, zvezati se s prekucušnimi dinastijami, in obeta tudi malo haska, ker so take zveze nestalne. Laški kralj zdaj sedi na blazinah, ki jih je njegov oče vkradel sv. očetu in dru-

gim pregnanim laškim knezom, in da bi se mogel vrniti med „pravične, dostojanstva vredne vladarje“, išče prijateljstva Avstrije, kakor je bil prvi Napoleon vzel avstrijsko princezino (za ženo, da bi svojo rodovino povzdignil med prave vladarje „po milosti Božji“. Pa kakor je Napoleonov rod sramotno propadel, tako se zna zgoditi tudi rodu savojskemu. Avstrija nema nobenega uzroka, da bi laško dinastijo pod svoje varstvo jemala, kakor morda kralj Humbert želi, grehi njegovega očeta leže tudi na njem, ker on je še v posestvu krivičnega blaga.

Če je naš cesar laškega kralja prijazno sprejel, če so ga celo Dunajčani pozdravili, iz tega Lahi ne smejo sklepati, da mi laškega prijateljstva potrebujemo ali želimo, in da si v nekako milost štejejo obiskovanje laškega veličanstva. Le veliko samozatajevanje od naše strani je to omogočilo. Če pa irredentovci protestirajo in zagotavljajo, da laški narod Avstriji nikdar ne bo prijazen, kličejo s tem le šibo sami nad sebe, kajti tudi Avstrijanci ne marajo za laško prijateljstvo in se laških groženj tudi ne bojé. Trsta Lahi ne bodo drugače dobili, ko če bi ga jim naš cesar prostovoljno odstopil, z vojaško silo pa ne, in če laški irredentovci v tem hipu ponavljajo svoje čisto neopravičene zahteve po Trstu in Trentinu, ko mi njih kralja gostoljubno sprejemamo in pozdravljamo, vidi se pač jasno, kako ne vrednemu se tu ponuja avstrijsko prijateljstvo!

Zveza z Italijo zdi se nam nemogoča, ker jo laški narod sam odbija in je nikdar resno ne bi želel; zveza je mogoča le z laškim kra-

Flavija.

Prizori krščanskega življenja iz četrtega
stoletja.

A. Hurel. Prod. Vilinski.

..... Probrisia
Altior Italia ruinis.

(Dalje.)

XX.

Hospitio prohibemur areno.

V pustinji, ktero si je bil Eusebij izvolil,
bila so troja opasja.

Vsi pustinjaki, ki so jo obljudovali, so se
bili namreč polagoma združili po svoji naravni
sličnosti.

Enim t. j. skupnikom ali kenobitom je
ugajalo skupno življenje in so bili zlasti raz-
širjeni po nastanljivi Siriji. Nekteri pa, ki so
imeli več nagnenja do odločenega, samotni-
škega živetja, pokrivali s svojimi daljnimi in
bližnjimi stanicami ravnino Kiljo, v okolici
Nidrije, kjer sta nedaleč Memfis in Arsinoe.
Drugi so bili še neodvisnejši, ki so imeli do
samote še večje nagnenje, ki so se ogibali
vsakega sosodstva, celo svetega občanja. Ti

so bivali v taki samoti, da je skoro neverjetno,
razprostrane peskovine, na gričnih višinah, v
razpokah pečin, v zemskih udorih, v strugah
hudournikov ali pa so si ulastili od karavan
izkopane vodnjake in od divjih živali obisko-
vane jame. Prestajali so žgalovino neba, zbi-
rali redko deževino, trgali zemlji iz naročja
vele korenine, katerim so dodávali tiste kobilice,
s kakoršnimi se je živel Janez krstitelj
in se vadili v postu tako ostro, kakor je bilo
dosedaj neznano ostalo človeški naravi. Ime-
novali so jih „pasoče“; ostrost in mrtvenje ni
imelo primere.

Raztegali so se v dolgih vrstah od Rajna
do Berenike; med arabskim zalivom in tistim
pogorjem, ki zgorajo Nilovo dolino dela na eni
strani, na drugi pa višine ribojedcev. Eusebij
si je bil izvolil drugo opasje.

Tjekaj je bil prišel z dvema prijateljema,
ki sta se imenovala Nikija in Hila. Vsi trije
so bili eno srce in ena duša. Toda, katere
vezi pa morejo zoperstati koščeni prstom
smrti? Iz bratovske družbe, iz tega enojstva
v trojstvu, ki jim je bila podoba velike skriv-
nosti, ločil se je najprej Nikija. Pšice one

„poldanske hudobe“, o kateri psalm govori, so
ga umorile. Padel je pod njih hudo ostrino.

Hila pa je bil kakor cvetica, ki brez rose
glavico ob steblo povesi, vene in umrje. Eu-
sebij ju je pokopal tople srage solzeč in britko
plakajoč, kakor da bi imela zemljo zapustiti
njegova duša. Obiskovalcem svojim, o tem
ga prašajočim, odgovarjal je, da le samo zato
še živi, da bi popolnoma tistih ne izgubil,
ktere je presrečno ljubil in s katerimi je bil
eno bitje.

— „In vendar je še pristavil“, mi ni bilo
tako živeti, ker sem bil polu svojega bitja
oropan. Zategadel sem čutil, kako da mi usi-
hajo viri bivanja. Žgeča treslica mi hipoma
napade telo. Zdelo se mi je, da mi ga nje
ognjeni objemi apné in pepeleč. Žrvjica se
je pretakala po mojih žilah in mozeg v mojih
kosteh se je sušil. Moja polt je tako srčnela,
da so me imeli za etiopljana in na gola tla
sem polagal svoje suhe ude, ki so komaj zdru-
ženi ostali. Duh mi je omagoval; grozne pri-
kazne so ga strašile. Časih so ga obsévali
svetli žarki. Takrat sem menil videti prijatle
svoje, roke proti meni stegujoče, ki so mi

ljem, v tem pomenu, da bi ga mi branili pred njegovimi lastnimi podložniki, ki vedno očitneje zahtevajo republiko in ojastranje Savojske dinastije. Ta dinastija pa nema nobenih zaslug za Avstrijo, narobe pač mnogo grehov proti njej, dobiček se nam tudi noben ne obeta od tega, da bi mi branili Humberta iz vsega je toraj jasno, da je peto kolo pri vozu bolj potrebno, ko za Avstrijo zveza z Italijo.

Politični pregled.

V Ljubljani 4. novembra.

Avstrijske dežele.

V delegacijah je minister Szlavi odgovarjal na razne vprašanja delegatov. O shodu v Gdanskem je povedal, da je izšel iz prvotne volje ruskega cara, ter da je imel namen, utrditi evropski mir. Kar je minister povedal o kupčijskih in železniških pogodbah z Bolgarijo, Serbijo in Turčijo, je manje važnost.

Državni zbor se snide 14. t. m. Predsednik dr. Smolka je poslancem že razposlal dotična vabila in dnevni red, ki obsega te-le predmete: 1. Poročilo budgetnega odseka o prošnji oskrbnitstva kmetijske šole v Hradišu na Moravskem za 1000 gl. državne podpore, da se nakupijo razne kmetijske mašine; 2. poročilo ravno istega odseka o prošnji gospodarskega shoda v Olomucu za 20.000 gl. podpore v povzdigo živinoreje na Moravskem; 3. poročilo gospodarskega odseka o prošnjah za vvozni col na moko; 4. poročilo odseka za napravo rova ali kanala med Donavo in Odro.

Časniki so zlegli novico, da postane **Andrassy** vnovič minister zunanjih zadev. Andrassy sam pa se je izjavil, da o tem nič ne vé. Dunajski poslanec **Süss** je sklical volilni shod, ter se je izrazil, da on ne bi mogel pristopiti k „nemškemu klubu“ če se ta osnuje. Mož bi rad minister postal in neče svoje „zvestobe“ kompromitirati s preglasno prusijansko barvo.

Tudi **bukovinski** nemškutarji Tomazuk, Wagner in Kohanovski so se izrekli zoper „nemški klub“, ker oni vendar ne morejo reči, da so Nemci, ali da zastopajo Nemce. Ker so se enako izrazili tudi vsi trije **rusinski** poslanci, je toraj gotovo, da velik

del dosedajh ustavovercev ne bo pristopil k nemškemu klubu, toraj tega kluba najbrž niti ne bo.

V Pragi so zaprli **16 socijalnih demokratov**. Tudi med gališkimi Poljaki se prikazujejo socialisti, ter jim je policija za petami.

Vnanje države.

Francozi so vzeli mesto Kairuan. Arabci bežoč iz mesta so se pa združili s puntarji ob tripolski meji, ktere najbrž podpira turška vlada sama, ter z njimi plenijo in požigajo po deželi. — Francoski mogočniki imajo mnogo očitanih slišati zaradi nevspehov v Afriki. — Predsednik Grevy je Gambetti ponudil vlado in naj si sam ministerstvo sestavi.

Gambetta je prevzel francosko vlado, ter bo sestavil svoje ministerstvo. **Brisson** je izvoljen za predsednika narodne zbornice.

Ruske „Novosti“ vidijo v pohodu **laškega** kralja na Dunajski dvor zagotovilo miru, ter menijo, da bi zdaj vlade lahko razpustile svoje močne armade, če se sklene trdna zveza med Nemčijo, Rusijo, Avstrijo in Italijo, ker so te države močne dovolj, da zagotové evropski mir.

Srbska vlada je odstavila belgradskega patriarha Mihaela, ker je bil bojda prevelik prijatelj Rističa in Rusije. Očitajo se mu še drugi grehi, pa čudno, da jih Srbi še le zdaj vidijo.

Na **Bolgarskem** je prestopila cela vas Gimendže h katoliški veri. Sprli so se prebivalci s svojim popom.

Laški kralj je Dunaj že zapustil in se podal v Italijo nazaj. Naš cesar ga je imenoval za imenlastnika 28. pešpolka, ki je bil prej po fzm. Benedeku imenovan.

Laški „irredentovci“ pa niso nič zadovoljni, da je njih kralj šel na Dunaj, ter se hudojejo v svojih listih, češ da je to čisto nenaravna zveza, in da Lahji ne bodo pozabili na Trst in na laške Tirole. Preté tudi, da bo kralj v kratkem njih jezo občutil. — Da je zveza z Italijo nenaravna, to pravimo tudi mi.

Volitve na **Nemškem** so končane, razun tistih, kjer bo treba nove volitve, ker noben kandidat ni dobil absolutne večine. Takih nedovršenih volitev je 100. Izmed dovršenih volitev pa so dobili poslancev: katoliško središče 100, protestantovski konservativci 44, državna stranka 22, naprednjaki 35, narodni

liberalci 31, liberalci sploh 2, secesionisti 24, ljudska stranka 3, Poljaki 15, partikularisti 17. Katoliška stranka je toraj najmočnejša v nemškem državnem zboru.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 1. novembra. (Laški kralj. — Državni dolg.) Italijanski kralj Humbert je véčeraj zjutraj ob 9. uri s kraljico Marjeto zapustil Dunaj, ter se vrnil nazaj v svoje kraljestvo. Cesar in cesarjevič Rudolf sta ju spremila na kolodvor, kjer so se prsrčno drug od drugega poslovili. V Mürz-zuschlagu je bil za italijanske goste na dvorne stroške pripravljen zajutrak, v Beljaku pa obed. Zvečer ob 3/4 9. uri sta srečno dospela v Pontebo, ter se eno uro pozneje odpeljala naprej. Cesar so svojega gosta počastili še s tem, da so ga imenovali za lastnika 28. peš-polka, ki je bil prej Benedkov. Tudi laški poročnik grof Robilant in ministra Mancini pa Depretis, ki sta bila prišla s kraljem, so bili odlikovani ter so dobili veliki križ sv. Štefanovega reda.

O velikih vojaških vajah, ki so se vršile laškemu kralju na čast, poročajo dunajski listi, da konj jahač, ki je bil pripravljen za italijanskega kralja je bil tako nemiren in plašen, da ga kralj ni mogel zahajati. Ko so cesar pristopili k njemu, bi je miren, a vendar kralja ni pustil na se. Cesar so mu na to prepustili svojega konja, ki se je pa pred kraljem enako plašil. Pripeljali so toraj še tretjega konja, ki ga je kralj še le zahajal, ko so mu bili zakrili oči, da jezdeca ni videl. V nedeljo so bili prišli vsi laški gostje k žegnani maši v dvorno kapelico, k kateri sta bila prej napovedana cesarjevič Rudolf in njegova soproga Štefanija. Sv. mašo je daroval naš rojak c. k. dvorni kaplan dr. Kulavic, kateri je vsled posebne pozornosti kraljice Marjete prejel še poseben spominek na ta dan.

O pomenu kraljevega popotovanja na Dunaj piše rimski katoliški list „Osservatore romano“, da je bila to spokorna pot italijanske vlade, ki se je poslužila krone, da je spoznala „mea culpa.“ „Danes gredo na Dunaj, sklepa „Osservatore“ dotični stavek, in cesar odpusté; ko bi italijanska vlada jutri pri papežu prosila odpuščenja, ne dvomimo, da bi tudi papež

klicali: Kaj ne prideš k nam? Kaj te zamuja? Kaj delaš v puščavi tako dolgo? A jez sem jim odgovarjal: Z mojo srečo je proč, al moja naloga še ni dovršena. Ostaja mi še ena izmed vseh prav draga duša. Za-njo se hranim. Dogodki so mi nje sled izgubili, toda nekega dne mi jo Bog nazaj da. Ta je duša preljubljene hčere, katero sem v gospodu rodil in katero bi rad zaročil v nadzemski ljubezni s tistim ženinom, kateri edini je nje vreden. Nato mi odgovore: Dobro tedaj, dopolni svoje delo; z nebes doli bodemo na-te gledali, te čuvali in Boga prosili, da ti pomore. Imej zaupanje. Tista, ki jo objokuješ, ni smrtna, zgubljena pa se zopet najde.“

S takimi besedami se je bil Eusebij obrnil k Flaviji, ktere nenavadno ginjenost so pričale solze. Pretekstat si je silo delal, da bi prikri notranjo vznemirjenost, toda steklo mu je le na pol. Emilija je spoznala stanje, kakoršno je bilo res, pa zarad izida se je bila že upokojila, naj bi bil kakorkoli. V tem pa je našla célo temo skrivnih in zato hujših bolečin, ne da bi si mogla povedati, na katero stran da se nagne britki kelb, ki ga je tela vsem prihraniti in le sami sebi pridržati.

Po trenutnem obmolku, ki je bil pa stoletna misel, nadaljuje Eusebij:

„Da se ovárujem pekočine na svoji duši in žgečega plamena svojih spominjanj, sem se po cele tedne s tem pečal, da sem prebiral pisatelje, ki so navduševali mojo mladost. Vzvišenost Kvintilijanova, zgovornost Cicerónova, resnoba Frontonova in ljubkost Plinijeva me je zapehljala na novo in med tem, ko sem pod postom in pokoro omagoval, sem zopet v roke jemal Homérja in Plauta. In če sem za takim berilom prestopil h hebrejskim prerokom, se mi je pa studila in gojusila njih surova in robata govorniščina. Ležal sem, bolezen me je bila uzela. Ta hip se vidim postavljenega pred sodni stol najvišjega sodnika. Svetloba njegovega obličja pahne me na tla; čujem glas, ki me praša: kdo si? — kristjan sem, odgovorim. Lažeš. Cicerónovec sem, moraš reči, zakaj ondi je tvoje srce, kjer imaš svoj zaklad. Nato me bičajo in le toliko sem imel še moči, da sem vskliknil: usmiljenje, gospod, usmiljenje. Druzega ni bilo čuti, ko te besede in pa udarce bičev. Naposled obljubivši, da pisateljev svetnjakov več ne berem, bil sem izpuščen in z najdem se na svojem ležišču,

zdelan toda zdrav. Na močeh sem bil opešal, al treslica me je bila pustila in zopet me je navdajalo upanje, veselje, življenje.“

Pogledi Eusebija so krilili semtertje, kakor bi teli utis poizvedeti z obrazov, z Emilije na Flavijo, s Flavije na Emilijo.

Te pa so hotele vedeti, kako da se mu je življenje istekalo v puščavi, kako blaženost da je užival. Karkoli se je več ali manj na Eusebija nanašalo, vse je bilo njegovim blagim prijateljicam in celo Pretekstatu, ako tudi so ga obhajali sprva bolestni pomiselki, živahno, zanimivo, predmet največje radovednosti.

Puščavnik se mudi nekoliko trenutij z odgovorom, pomišljajoč in spomine svoje prašajoč. Potem pa jame globoko vzdihnivši:

— Silite me, da navajam znano vrstico našega pesnika:

Quod genus hoc hominum? Quave hunc tam barbara morem permittit patria? Hospitio prohibemur arena . . .

Nato se pa popravi, kakor da bi mu vest kaj očitala:

velikodušno odpustili. Danes se odpovedo Tridentu in Trstu, jutri se lahko odpovedo kake drugi reči. Naj pri tej priliki še omenimo, da je nedavno neki italijanski državnik svoje mnenje izrekel, da Rim ne more biti glavno mesto italijanske države. Ker si država in cerkev nasprotujeta zaradi Rima, ima le puntarska ali republikanska stranka od tega dobiček, ako pa ona zmaga in osnuje republiko, se bodo stranke precej cepile in Italija bo razpadla. Ta državnik toraj meni, da si bode morala Italija, ako hoče obstati, poiskati drugo glavno mesto in Rim zopet prepustiti papežu. To je vse prav in resnično, a ta mož je pozabil, da Italijanska vlada sv. Očetu ni vzela samo Rima, ampak tudi še veliko drugih dežel, ktere je enako dolžna papežu nazaj dati, kakor Rim.

Zmernejši državniki sprevidajo, da je Rim kot glavno mesto celega katoliškega sveta imel večji veljavo in slavo, kakor sedaj kot prvostolnica italijanskega kraljestva. Zato si pa ono slavo in veljavo zopet nazaj želé. Da se pa italijanska vlada še prav nič ni približala sv. očetu, in da na to menda tudi še ne misli, priča nam med drugim tudi to, da papežev nuacij na Dunaji, nadškof Vanutelli, ni pozdravil italijanskega kralja, kakor so storili poročniki in poslanci drugih vlad. Sv. Oče so gotovo pripravljene odpustiti, pa kralj mora storjeno krivico spoznati in pokazati voljo, da jo hoče po vsej moči poravnati.

„Wiener Zeitung“ objavlja stanje državnega dolga koncem prvega pol leta. Od zadnjega izkaza (31. decembra 1880) se je konvertirani dolg pomnožil za 14,863.574 gl. zdaj znaša 1.344.218.789 gl. Ves dolg je koncem meseca junija znašal: Splošnji državni dolg 2.772.939.876 gl., od kterepla plačuje država letnih obresti 69.940.531 gold. v bankovcih 44.546.188 gl. v sr., toraj skupaj 114.406.719 gl. Ako prištejemo še dolg takraj litavskih dežel, kterepla je 442.417.069 gl. z letnimi obrestmi 3.752.891 gl. v bankovcih, 741.442 gl. v srebru, 13.634.008 gl. v zlatu, toraj skupaj 18.128.341 gl., **znaša ves dolg 3.215.356.945 gl., od kterepla je treba plačevati letnih obrest 132.535.060 gl.,** in sicer 73.693.422 gl. v bankovcih, 45.207.630 gl. v srebru in 13.634.008 gl. v zlatu. Pomnožil se je ves dolg v zadnjem pol letu za 50.912.830 gl., za kterepla se je izdalo 54.347.800 gl. papirne

rente avstrijske. Pri tolikih obrestih za državni dolg pač ni čuda, da državi za marsiktero potrebno in jako koristno reč in napravo primanjkuje denarjev, in da se ne more misliti na znižanje davkov. Kedar bomo pač prišli do tolikanj zaželenga časa, ko bode imela država več dohodkov kakor stroškov in se bode moglo misliti na znižanje tako ogromnega državnega dolga?

Iz Velike Loke: 25. okt. se snide več ponočnjakov v neki beznici Žalinske fare na pijačo žganja. Pozno po noči se spravljajo k razidu, ali nek hudobnež izmed teh je hotel svojo junaštvo pokazati, kresnil je tovarša tako nesrečno po glavi, da je revež komaj domu v Veliko Loko prilezel, pa že čez nekaj ur dušo izdihnil. Hudodelniki se množijo, ker se jim v ječah boljši godi, kakor poštememu kmetu pri njegovem trdem delu. Kdaj pa se bodo že vendar zaprle peklenske beznice, krčme za žganje?

Domače novice.

V Ljubljani, 5. novembra

(O mil. knezu in škofu dr. Krizostomu Pogacarju) se nam z Dunaja 3. t. m. poroča, da zdravje prav vrlo napreduje; in da že zdaj veliko boljši vidijo na operirano levo oko, kakor na desno. Še kakih 8 dni menda ostanejo na Dunaji, potem pa se zopet vrnejo v Ljubljano.

(Mil. škof Vertin) so se te dni vrnil iz Rima, ter so se včeraj po sv. maši, ki so jo ob 1/2 8 uri imeli v stolnici, podali v Novomesto, kjer so nekdanj dovršili pet gimnazijskih razredov; od ondod pa se podajo v svoj rojstni kraj Črnomelj.

(Josip Jurčičev nagrobni spominek) je uže postavljen ob Baumgartnerjevi kapeli na starem pokopališču. Izdelan je v starogrškem slogu po načrtu pariškega arhitekta Leblancheja. Nagrobni napis se glasi:

Josip Jurčič,

rojen na Muljavi blizu Krke, 4. marca 1844, umrl v Ljubljani 3. maja 1881. leta.

Svojemu pisatelju in pokrovitelju postavil hvaležni narod slovenski.

Trd bodi, neizprôsen mož jeklen,
Kadar brani je česti in pravice
Narodu in jeziku svojemu.

Tugomer, V., 8.

Spomenik obdaja umetna železna ograja,

katero je izdelal tukajšnji ključarski mojster L. Zelenec.

(† Viktor Eržen.) Na vernih duš dan popoldne bil je pri sv. Krištofu pokopan napolni mladi jurist Viktor Eržen, ki je 31. t. m. za jetiko umrl. Med pogrebci vidili smo tudi njegove sošolce g. bogoslovce, ki so ga spremili k zadnjemu počitku. Ranjki je nekoliko časa sodeloval pri „Slovenskem Narodu“. Naj v miru počiva!

(Odpretje nove klavnice.) V četrtek se je nova klavnica slovesno odprla pri navzočnosti deželuega predsednika g. Winklerja, deželuega glavarja grofa Thurna, mestnega župana, predsednika kupčijske zbornice g. Kušarja, mnogih poslancev in druge odlične gospôle. Mesar g. Štrukelj se je mestu zahvalil v imenu mesarjev. Govorili so tudi župan, Dežman in A. Abčin. Mesarski hlapci so odgovarjali z burami „živio!“ Pobilo se je za začetek 14 pitanih volov. Zvečer je bila slovesna veselica pri mesarju g. Štrukelju. Veliki mesarji so nad vratmi klavnice zapisani in ti so: Franc Slovša, Miha Dimnik, Jože Črne, Janez Počivavnik, Ferdinand Kozak, Franc Štrukelj, Janez Kopač, Jernej Črne, Anton Porenta in Janez Žabjek.

(Slovesni vhod v novo klavnico.) V sredo bil je slovesen vhod v novo klavnico. Mesarji, v belih jopah in rudečih hlačah, so gurali pitane vole skozi mesto slovesno v novo klavnico. Najlepši par je imel mesar g. Fr. Štrukelj (Šmajhel), ter sta vagala 1840 kil; lepe pitane vole so nadalje razkazali mesarji gg. Kopač, Dimnik, Počivavnik, Jože Črne, Jernej Črne, Porenta, Slovša, Kozak in Žabjek. Občinstva gladajočega je bilo obilno.

(Ogenj) V Podboštu pri Litiji je otrok zanetil in pogorelo je 12 poslopij, z vsem kar je bilo v njih. Škode je nad 5000 gl. Samo dva sta zavarovana.

(Svarilo našim delavcam.) „Laib. Zeitg.“ piše, da je šlo nekaj kranjskih delavcev na Grško, kjer francozka družba dela luko; da so pa tako slabo plačani, da si ne morejo pri tamošnji dragini nič prihraniti. Mnogi so tudi za mrzlo zboleli. Vsi silijo nazaj. Slovanski delavci se svaré, naj se ne pusté tje zvačiti.

(O trtni uši) bode dala vlada na svitlo nemško in slovensko knjižico s podobami ter jo brezplačno razdelila županstvu. Sicer pa se bo knjižica dobivala po 10 kr.

— „Ne tako, raje moram ponoviti sv. besede:

„Cum consisteret adversum me peccator, obtutus et humiliatus sum“.

Ali pa tudi:

„Ego vero tanquam surdus non audiebam et tanquam mutus non aperiens os suum“.

„Hud prepir se je unel v cerkvi antiohijski. Tega nisem vedel in se ga torej nisem udeleževal. Vshodniki so držali s Kirilom, zahodniki pa z Vitalom. Jez sem bil pa iz zahoda, od todi moje hudodelstvo in njih ljudstvo. Pridejo, oblegajo mojo stanico in penečih usten in krčevitih pesti, s katerimi so mi namérjali, so upili:

„Ali si ti za Vitala ali si za Kirila?“

Jez jim odgovorim, da ne poznam ne tega ne unega. Jez sem za mir in za resnico.

Nato me obsujejo, pritiskajo tožeči me, da sem krivoverec. Jez, krivoverec! Ker oznanujem samobitnost v trojstvu božjem, jez sem dolžna sabelijevstva!

„Če ste vi arjevci, odvrnem jez, to imate pravo; sicer bi več ne bili pravoverni. Če

sem pa jez krivoverec, to sem pa s celim zahodom, z Egiptom, z Rimom, s Petrom. Zakaj dolžite samo mene? Jez sem le potok; grajajte vir. Ah, sramujem se povedati, da v tihoti naših stanic pogublimate svet. Vraž in v pepel zakopani se drznete škofo soditi. Kaj se spodobi taka smelost pod spokorno zunanostjo? Jez da sem krivoverec! No dobro, pa kaj to nam mari? Bodite mirni. Kaj mislite, da pojdem jez po cerkvah, ljudstvo zapeljavat, razkol delat, jez, ubog pustinjač, priprost samotnik, ki od nikogar nič ne zahteva, ki se živi z delom svojih rok za silo, po besedah apostola, da kdor ne dela naj ne je?“

„Tako sem jim pravil, toda čuli niso nič.

Hočejo me prognati iz tega kota v puščavi. Če jim potrdim, kar zahtevajo, pa se jeze. Če jim pa dovolim, kar žele, mi pa ne verjamejo, ampak me silijo k odhodu. Prosim jih milosti, zanašaje mojemu omagujočemu zdravlju, prosim jih odloga do konec zime. Z veliko težo se dajo preprositi.

„Dvajset potov so že nazaj prišli od onih dob, pa vselej s tistim sovraštvom v srcu, s

kletvjo na ustnih. Ugrabili so mi moje bukve, svetne in svete. Spé sem čul njih krik. Po noči in po dne mi niso dali miru. Svojo priljubljeno stanišče moral sem popustiti in drugega zavetja si iskati. Živali pustine bile so mileje, v svoje varstvo, bi rekel, so me vzele.

„Tamo, pristavi Eusebij, s prstom kazaje kraj, na kterepla so koj vsi pogledali, tamo le je moj edini in zvesti tovariš“.

Lev prikoraka, počasno in veličastno se zibaje, ki sedaj zre Eusebija, sedaj njegovo obiskovalce s smelim a prijaznim okom. Videti mu je bilo, da se čudi o prisotnosti teh novih gostov in da sam sebe praša, kaj bi li asmerjali.

Ti so se bili prestrašili tacega soseda in nehote zavetja iskali v samotnika stanici, toda na Eusebijevo migljeje mu žival k nogam krotko leže.

Ta trenotek bil je Eusebij, kakor Daniel v levnjaku in vsi skupaj so molili vrsto v preroku: „Bog mi je poslal svojega angela, ki je levu zaprl žrelo; ni me trgal, ker sem bil pravičen“.

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Misijon. 5. novembra t. l. bodo preč gg. misijonarji oo. Lazaristi, po preč. g. Ant. Zguru, župniku, povabljeni, začeli obhajati sv. misijon na Premu, ki bo 8—9 dni trpel. Bog daj svoj blagoslov.

— Iz Novega mesta se nam poroča, da so preč. gospod prošt Wilfan 2. t. m. v drugič od mrtuda zadeti zgubili zavednost in da ni upanja, da bi zopet ozdravili. Kakor se nam pozneje poroča, so prošt včeraj 4. t. m. ob 10. uri dopoludne umrli. Pokopali jih bodo menda mil. škof Vertin, ki so se včeraj podali v Novomesto.

— Iz Trsta poročali so dunajski listi, da so mil. škof Dobrila 2. t. m. umrli. V Ljubljani o tem nič ne vemo, ampak pisma iz Trsta od 3. t. m. le pravijo, da so škof Dobrila hudo zboleli.

— Kronprinc Rudolf kot prijatelj Slovanov. Pri dvornem obedu v Pragi igrala je vojaška godba od polka Ziemicki. Princ Rudolf jej ukaže, naj zaigra pesem „Kde domov moj“, kar se je precej zgodilo. Potem je zahteval še češko pesem „slovanske tance“; te pa niso mogli igrati, ker niso tistih not pri sebi imeli. Drugokrat se bode morali že s slovanskimi napevi oskrbeti, če bodo hoteli pri princu Rudolfu igrati. Iz tega izgleda naj se učé naši nemškutarji, ker zanimujejo svoj jezik in slovanko umetnost, ko še celo prestolonaslednik tako ljubi in ceni slovanske jezike in pesmi.

— **Slovstvo.** „Epistola encyclica ss. domini Leonis pp. XIII. „Grande munus. Editio slavica polyglotta.“ Našim bralcem je še v živem spominu vesela navdušenost, s katero so bili slovanski narodi sprejeli okrožnico sv. očeta Leona XIII. o češčeni slovanskih aposteljn sv. Cirila in Metoda. Posebna skrb sv. očeta za blagor Slovanov je bila pač zaslužila tudi posebno zahvalo vernega ljudstva slovanskega, zato je bilo prav in primerno, da so se bili naši romarji letos vzdignili ter iz vseh dežel slovanskih hiteli v Rim poklonit se sv. očetu in skupno obhajati god sv. Cirila in Metoda. Mnogo spominkov so pri tej priliki prinesli seboj, ktere hranijo v spomin te izvanredne in za Slovane tolikanj pomenljive svečanosti. Naj lepši spominek je pa gotovo papeževa okrožnica sama, ktera tako častljivo, slavno in ljubeznjivo govori o slovanskih aposteljih in o narodih slovanskih. Cyril-Methodova tiskarna v Pragu je toraj prav storila, da je to okrožnico natisnila v vseh slovanskih jezicah ter nam dala priliko si jo v lepi izdaji omisliti in hraniti za vse čase. Za latinskimi izvornikom pride najprej česka, potem pa precej slovenska prestava. Dalje se nahajajo v lični knjigi še poljska, rusinska, hrvatska, pa ruska in srbska prestava, poslednji dve natisnjeni s cirilico. Kdor se zanima za slovanske jezike, mu bode ta knjiga še posebno dobro došla, ker ima lepo priliko raznotere narečja med seboj primerjati. Papir je svitlo bel in močen, tisk ličen in razločen, sploh vsa vnanja oblika jako krasna in primerna važnemu obsegu. Knjiga obsega 50 strani v 4° formatu in velja 1 gl., trdo vezana pa 1 gl. 30 kr. ter se dobiva v katoliški bukvarni v Ljubljani pred škofijo št. 6.

Pastýr duhovní, časopis československega duhovstva, je dovršil I. tečaj ali ročnik v XII seštitkih po 4—5 pol v veliki osmerki prav dobro in nastopil že II. letnik. Po treh vže večkrat omenjenih predalih ima poslednji

prvega letnika pridige in osnove do adventa, slovaški govor dekana Slotta 4. julija v Rimu, razprave o katekizmu, šolskih postavah, o pogrebih, o Armenih v Avstriji, iz liturgije in književnosti cerkvene itd. — Drugemu letniku je pa na mestu J. Ježka na čelu pravi vrednik dr. Nik. Karlach, kanonik Višehradski, kateri hoče s pomočjo mnogih duhovnih bratov ga oskrbovati. Časopis ta se je dobro vkoreninil in je v spretnih rokah. Obeta tudi v prihodnje donášati obilno prav koristne tvarine. Potrjuje to koj I. zvezek, kjer se nahajajo svetopisemski govori za adventne nedelje in praznik božični, ter osnove različne. Iskrice o katekizmu, kateheze za bolj odrasle učence, o prvi spovedi. Odpor vzhodnje cerkve proti protestantstvu; o Velehradu. Odgovor papeža Leona XIII na adresu Slovkom Število bogoslovcev letošnjih na pr. v Pragi jih je skupaj 147, v Olomucu celó 180 itd. Nektere stvari iz cerkvenega pravosodja, liturgične in slovstvene. Tiska ga Cyrilo-Methodéjska tiskarna v Pragi. Stane za celo leto 4 gl. Naroča se lahko tudi v naši „katoliški bukvarni v Ljubljani.“

— „Katoliško-politiška čitalnica v Čepovanu“ pri Gorici vabi svoje ude in prijatelje v zbor dne 6. nov. t. l. ob 3. uri popoldne. Pogovarjalo in sklepalo se bo: 1. O peteciji za postavu zoper razkosovanje kmetij. 2. O peteciji za postavu praznovanja nedelj. 3. O cesti čez Špehovo brdo. K obilnej udeležbi vljudno vabi Blaž Grča, predsednik.

— G. okrajni sodnik Pleško iz Litije postal je kresijske sodnje svetovalec v Novem mestu. Čestitamo!

— Nemška ošabnost. V Berlinu izhaja časnik „Gezeitung“, ki piše o Čebih, da niso za družega sposobni ko za godce ali pa za denuncjante. Zato so jih v prejšnjih časih radi jemali k policiji. Časnik piše, da so zdaj ti hlapčevski slovanski narodi postali gospodarji v Avstriji, da je njim vse dovoljeno. Nemci pa se strašno zatirajo itd. Take poročila pošiljajo naši Nemci v Berlin!

— Stolni dekan v Mariboru je postal preč. g. stolni župnik Jurij Matjašič.

— Opozorujemo na današnji inserat: „Borzne operacije“ bankine hiše „Leitha“ na Dunaji.

Zahvala.

Za pogarelce v Knežaku so podpisavemu naravnost poslali:

G. Janez Klofutar iz Dol 2 gl., G. Ant. Domicelj, Črnavrh 10 gl., G. Mat. R. 1 gl., G. Jakob Strupi, Trnovo 1 gl. Prisrčna Vam zahvala, mil. dobrotniki. A. Ponikvar, župnik.

Proti napetju in kislini v želodcu zoper hemoroide, zabasanje, bolezn na žolcu in jetrih, zoper nečisto kri, zoper tiščanje krvi proti glavi in prsom.

Vse izdelano po naročilih zdravnikov, večinoma iz švicarskih planinskih rož.

„Brandove švicarske bobke“ (Brand's Schweizerpillen), ki so v plehastih škatljah, in sicer stane škatlja s 50 bobki 70 kr., s 15 bobki pa 25 kr. Vsaka škatlja mora imeti zgoraj narisani pokrov, sicer ni prava, to je beli švicarski križ na rdečem polji, pa ime izdelovalca.

Prodaja v Ljubljani A. Mayr, lekar.

Priporočilo.

Čast. bralce tega lista opozorujemo na sledečo knjigo, ki je doživela že šteti natis ter je v znanstvenem in dejanskem oziru vsega priporočila vredna:

Katechismus der Baustyle

oder Lehre der archyctectonischen Stylarten von den ättesten Zeiten bis auf die Gegenwart von Dr. Ed. Freyherrn v. Sacken. Mit 103 Abbildungen, nebst einer alphabetisch geordneten Erklärung der gewöhnlichen Kunstausdrücke. Preis mit schönem Einbände fl. 1.20, per Post 5 kr. mehr.

Knjiga obdeluje prav razumljivo razne stavbene sklade ali načine po njih posebnosti in zgodovini.

Knjiga bode toraj dobro služila vsem dotičnim stanovom, n. pr. zidarjem, mizarjem, kamnosekom itd. Posebno se priporoča čast. duh. predstojnikom, ki morajo navadno več ali manj prenavijati ali na novo zidati cerkve, duh. stanovanja itd. (1)

Ker je knjižica že nekaj časa priporočena gg. bogoslovcem v Ljubljanskem semenišču, je njena rabljivost nedvomljiva.

V zalogi jo ima ter na vse kraje razpošilja katoliška bukvarna v Ljubljani.

Borzne operacije

izvršuje točno, gladko in direktno po originalnih cenah

bankina hiša „Leitha“

(administracije Halmaj),

Wien, Schottenring 15, vis-à-vis d. Börse.

z a) pri omejeni zgubi; (premije 20 do 70 gl. za vsakih 5000 papirjev (à la hausse ali baisse);

dobitkom

b) če cene poskočijo ali padejo (Stellage);

c) pri pridržanji, da se papirji z in sicer: dobičkom v denar spravijo.

Kupéje na dobiček se točno in direktno izvršujejo. Družbine kupéje (samo 50 do 60 gold. vplačila za 1000 gl. v papirjih.) Provizije samo 50 kr. Gotovega plačila ni treba. Vnanje naročila in vsa bankirska opravila se točno poskrbujejo. Pojasnila in podučila se primerno in brezplačno dajejo v denarnem in izžrebovalnem listu „Leitha.“ (2)

Obilno obsegajoča brošura ima: žrebovalni koledar (načrte vseh evropskih žrebanj poduk), kako naj se denarji na dobiček nakladajo, o raznih papirjih, zavarovanji lozov itd. Pošilja se zastonj in brezplačno.

Telegrafične denarne cene 4. novembra.

Papirna renta 76.50 — Šveberska renta 77.60 — Zlata renta 94 — 1860letno državno posojilo 133 — Bankine akcije 828 — Kreditne akcije 364. — London 118. — — — Ces. kr. eskini 5.59. — 20-frankov 9.37.

To zdravilo je boljše in cenejše, ko vse grenke vode. Bolno kri mirno in polagoma razveže. Dobro za vse bolnike. Nikomur ne škoduje.

Izkazi, v kterih se najdejo med drugim tudi mnogoštevilne sodbe strokovnjakov o dobrem učinku in neškodljivosti tega zdravila, se zastonj dobivajo po tistih lekarnah, kjer je to zdravilo na prodaj. Treba je zahtevati izrekoma (1)

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani